

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării
Departamentul	Departamentul de Limbi și Literaturi Străine
Domeniul de studii	Filologie
Ciclul de studii	Masterat
Programul de studii/calificarea	Teoria și practica traducerii

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	TRADUCEREA CA MEDIERE CULTURALA				
Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Nicoleta-Loredana MOROȘAN				
Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Nicoleta-Loredana MOROȘAN				
Anul de studiu	I	Semestrul	2	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categoriza formativă a disciplinei DSI – Discipline de sinteză; DAP – Discipline de aprofundare				DAP
	Categoriza de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

I.a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator	-	Proiect	-
I.b) Totalul de ore din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator	-	Proiect	-

II. Distribuția fondului de timp pe semestru	ore
II.a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	30
II.b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	21
II.c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	30
II.d) Tutoriat	-
III. Examinări	2
IV. Alte activități	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	81
Total ore pe semestru (Ib + II + III + IV)	125
Numărul de credite	5

4. Precondiții

Curriculum	-
Competențe	-

5. Condiții

Desfășurare a cursului	• Sala de curs echipată cu videoproiector, calculator, tablă electronică interactivă, Internet	
Desfășurare aplicații	Seminar	• Sala de curs echipată cu videoproiector, calculator, tablă electronică interactivă, Internet

6. Competențe specifice acumulate¹

Competențe profesionale generale	a) Utilizarea adecvată a conceptelor, ideilor și teoriilor din domeniul Filologiei d) Comunicarea interpersonală, relaționarea în echipă, asumarea de roluri specifice și promovarea valorilor umaniste în mediul profesional și în cel social.
Competențe profesionale specifice	a) Exploatarea conceptelor traductologice și a modelelor teoretice în analiza și interpretarea textului (de) tradus, prin raportarea acestuia la factorii extra- și intralingvistici. c) Identificarea, interpretarea și evaluarea dimensiunii culturale a textului original și tradus. f) Aplicarea abilității a strategiilor traductologice actuale în activitatea de traducere sau interpretariat, în funcție de particularitățile textelor / discursurilor din cultura sursă și ale celor din cultura țintă

¹ Ordinea în care sunt precizate competențele respectă ordinea alfabetică din planul de învățământ.

7. Obiectivele disciplinei

Obiectivul general al disciplinei		<ul style="list-style-type: none"> Evidențierea importanței conștiinței culturale și intertextuale în actul traducerii
Obiectivele specifice	Curs	<ul style="list-style-type: none"> Achiziționarea și asimilarea de cunoștințe referitoare la posibilitățile de redare a contactelor culturale în traducere (Cpg a, Cps. a,c) Familiarizarea cu principalele concepte și dimensiuni ale medierii culturale, atât la nivel lingvistic, cât și socio-cultural. (Cpg a, Cps a) Înțelegerea complexității și importanței fenomenului de interacțiuni culturale în actul traducerii; (Cp. f) Identificarea pertinentă, adaptată contextului (geografic, cultural, economic, etc.), a influențelor interculturale și a consecințelor acestora asupra actului de comunicare; (Cpg. d, Cps. a, f) Înțelegerea contextului cultural al unui spațiu lingvistic, în urma interpretării interacțiunilor interlingvistice prezente în teritoriu, și recrearea lui în actul traducerii, în limba țintă. (Cpg. d, Cps. c,f)
	Seminar	<ul style="list-style-type: none"> Formarea de capacități necesare de traducere individuală și în colaborare a unui text care prezintă interacțiuni culturale; (Cpg. a, cpg. d, Cps. c) Aprofundarea prin aplicații a conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului interculturalității și intertextualității (Cpg. a, Cps. f) Aprofundarea competențelor de analiză interculturală contrastivă în vederea perfectării traducerii; (Cpg. a, Cps. c,f) Aprofundarea competențelor de comunicare, respectiv traducere în limba țintă, prin recurgerea la elemente culturale și intertextuale anterior însușite în limba sursă. (Cpg. a, Cps a,c,f)

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none">• Concepte de bază în identificarea referințelor culturale în textul sursă: cultură (internă / externă, cultivată / împărtășită, viziune / acțiune) / civilizație, grupuri de apartenență, multiculturalism / pluriculturalism; interculturalitate	4	Prelegere (definire, explicare, exemplificare, clasificare, comparare, interpretare, parafrizare, rezumare) Brainstorming, Interogare, Dezbateri	Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: corpus de texte.
<ul style="list-style-type: none">• Identități (omogenitate / eterogenitate) /vs/ stereotipuri culturale; traducerea atitudinilor și a dimensiunii evaluative a reprezentărilor culturale	4		
<ul style="list-style-type: none">• Translatarea alterității prin intermediul culturemelor	4		
<ul style="list-style-type: none">• Contextualizarea referențelor culturali în report	4		
<ul style="list-style-type: none">• Jocuri de sunete / de cuvinte și transferuri ludice	4		
<ul style="list-style-type: none">• De la dialogism și polifonie la intertextualitate	4		
<ul style="list-style-type: none">• Intertextualitate și imaginar socio-cultural-lingvistic	4		
Bibliografie			
<ol style="list-style-type: none">1. Ballard, Michel, 2006, <i>La traduction, contact de langues et de cultures</i>, Arras, Artois Presses Université.2. Bensimon Paul (dir.), 1998, <i>Palimpsestes - Traduire la culture</i>, Presses de la Sorbonne Nouvelle, Paris.3. Bensimon, Paul (dir.), 2001, <i>Palimpsestes - Le cliché en traduction</i>, Presses de la Sorbonne Nouvelle, Paris.4. Berman, Antoine, 1984, <i>L'épreuve de l'étranger : culture et traduction dans l'Allemagne romantique</i>, Gallimard, Paris.5. Bernadet, Arnaud, 2015, <i>Traduire-écrire : cultures, poétiques, anthropologie</i>, ENS Edition, Lyon.6. Cordonnier, Jean-Louis, 1995, <i>Traduction et culture</i>, Didier, Paris.7. Genette, Gérard, 1979, <i>Introduction à l'architexte</i>, Paris, Seuil.8. Genette, Gérard, 1982, <i>Palimpsestes, La littérature au second degré</i>, Paris, Seuil.9. Gignoux, Anne-Claire, 2005, <i>Initiation à l'intertextualité</i>, Ellipses Marketing.10. Morcillo, Françoise, 2015, <i>La traduction : médiation et médiatisation des cultures</i>, Paradigme, Orléans.11. Moroșan, Nicoleta-Loredana, 2015, „Pour une approche didactique des références culturelles dans les récits de voyage”, Colocviul Internațional de Științe ale Limbajului „Eugen Coșeriu”, ediția a X-a, Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava Dinamica limbilor si literaturilor în epoca globalizarii, Casa editoriala Demiurg, pp. 522-527.12. Rabau, Sophie (coord.), 2002, <i>L'intertextualité</i>, Paris, Flammarion.13. Samoyault, Tiphaine, 2005, <i>L'intertextualité – Mémoire de la littérature</i>, Paris, Armand Colin.14. Schapira, Charlotte, 1999, <i>Les stéréotypes en français</i>, Paris, Ophrys.			

Aplicații (Seminar)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> De la inteligența culturală la competența interculturală în traducere; valorizarea identității, alterității, unității și a 	2	lectură, audiere/vizualizare de	

diversității culturale		documente,	
• Dinamica reprezentărilor culturale; traducerea culturilor	2	observație, analiză,	
• Traducerea clișeele, stereotipurilor, paremiilor	2	interpretare de texte,	
• Traducerea referențelor culturale prin simplu report, prin report însoțit de explicitare de sens: nota și incrementalizarea	2	traducere,	
• Traducerea referențelor culturale prin diferență de concentrare	2	problematizare,	
• Traducerea relațiilor intertextuale de co-prezență : citatul, referința, aluzia	2	exerciții lexicale, joc	
• Relația text – paratext în traducere	2		

Bibliografie

1. Ballard, Michel, 2001, *Le nom propre en traduction*, Paris, Ophrys.
2. De Carlo, Maddalena, 1998, *L'Interculturel*, Paris, CLE International.
3. Moroșan, Nicoleta-Loredana, 2014, „When the Intercultural Competence Takes the Shape of Subjective Dictionaries to Understanding the Otherness”, *Anadiss*, Nr. 17/2014, Savoir(s) et Discours, Suceava, Editura Universității Suceava, pp. 130-137.
4. Moroșan, Nicoleta-Loredana, 2014, „Le dialogue des parémies dans la littérature proverbiale - porte d'accès à l'interculturel”, *Meridian Critic, Analele Universității „Ștefan cel Mare” 2014, Seria Filologie*, Nr. 1, Vol. 22, Suceava, Editura Universității Suceava, pp. 127-137.
5. Moroșan, Nicoleta-Loredana, 2021, „Traduire les clichés liés aux situations de crise”, *Anadiss*, Editura USV, pp. 183- 189.
6. Moroșan, Nicoleta-Loredana, 2016, „(Ir)Reverently Telling the Otherness through Paratextual Narrative”, *Messages, Sages and Ages*, vol. III, nr. 2, Editura Universității Ștefan cel Mare, Suceava, ISSN 2344-6269, pp. 7-14.
7. Pastoureau, Michel, 2001, *Les emblèmes de la France*, Paris, Bonneton.
8. Toscano, Alberto, 2009, *Critique amoureuse des Français*, Paris, Hachette.
9. Treps, Marie, 2015, *Oh là là ces Français !*, Paris, Vuibert.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile disciplinei corespund cerințelor profesionale din domeniul traducerii și al didacticii.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Concepte, teorii, reprezentanți, sintetizare critică Parcurgerea bibliografiei	Examen scris	50 %
Seminar	Abilități analitice, creativitate în traducere	Evaluare pe parcurs	50 %
Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Înțelegerea, asimilarea, recunoașterea și aplicarea conceptelor de bază referitoare la manifestarea contactelor dintre limbi în actul traducerii; • Cunoștințe generale de bază referitoare la tipurile de traduceri, la strategiile și tehnicile de traducere 			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
26.09.2021		

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
1.10.2021	

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
1.10.2021	